

במבט

ספרי לימוד במדע וטכנולוגיה לבית הספר היסודי

"מאפייני החיים של בעלי חיים"

מקום

בתוך התבנית "קוראים, כותבים ומבינים", מדע וטכנולוגיה לכתה ד', בסדרה "במבט חדש" ספר לתלמיד/ה עמ' 14-18, מדריך למורה עמ' 56-57

זיקה לתכנית הלימודים ולמסמך הסטנדרטים

תחום תוכן: מדעי החיים (תחום משנה: עולם היצורים החיים).

סטנדרט משנה 1.3.א: התלמידים יכירו צרכים ותנאים חיוניים לקיומם של יצורים חיים, וידעו מהם מאפייני החיים הבסיסיים.

סטנדרט משנה 1.3.ב: התלמידים יכירו את קיומו של מגוון המינים בטבע ויפתחו מודעות לחשיבותו. ציוני דרך: מיון גופים לקבוצות מעולם הדומם ומעולם היצורים החיים בעזרת מאפייני חיים (גדילה והתפתחות, הזנה, נשימה, רבייה, תקשורת עם הסביבה); דרכים של יצורים חיים להשגת צרכים חיוניים לקיומם; הדומה והשונה באורח חיים ותכונות של בעלי חיים.

ניתוח המשימה

הסבר	מיומנויות חשיבה המופעלות וניתוח רמת החשיבה	סעיפי המשימה
<p>חלק זה של המשימה נועד להציג לתלמידים מבנה של טקסט מדעי-טיעוני ולבסס את היסודות הדרושים לפיתוח חשיבה טיעונית.</p> <p>הפסקה הראשונה מציגה טענה מדעית ביחס לסוגיה שבה עוסק השער הראשון של יחידת הלימוד (מי הוא יצור חי?). בשש הפסקות הבאות מופיע פירוט על כל אחד מששת מאפייני החיים המוצגים בפסקה הראשונה.</p> <p>מן ההיבט האורייני התלמידים מתבקשים להציג את הקשר שבין הפסקה הראשונה לששת הפסקות הבאות אחריה באמצעות ניסוח משפט ולהסיק ממשפט הקשר של יצור חי יש מכלול של מאפייני חיים.</p>	<ul style="list-style-type: none"> הבנת הקשר שבין מושג מכליל למושג פרטי ניסוח משפט המבטא קשר בין מושג מכליל למושג פרטי הסקת מסקנות ביחס לשאלה: מי הוא היצור חי? <p>רמת חשיבה גבוהה: סינתזה</p>	1

לפניות:

דואר אלקטרוני: noa@mabat.info

מיקוד 69978

אתר: <http://mabat.info>

המרכז לחינוך מדעי וטכנולוגי

ביה"ס לחינוך אוניברסיטת תל-אביב,

טלפון: 03-6406082, פקס: 03-6407752

RIAM|OIT
רמזות

הוצאת רמות

אוניברסיטת תל-אביב

במבט

ספרי לימוד במדע וטכנולוגיה לבית הספר היסודי

הסבר	מיומנויות חשיבה המופעלות וניתוח רמת החשיבה	סעיפי המשימה
<p>בסעיף זה של המשימה התלמידים נדרשים לערוך העברה של העיקרון "מי הוא יצור חי?" לצורך הסבר ומתן טיעון. השאלה: "האם דג האבנון הוא יצור חי?" מצריכה שימוש בחשיבה בקורתית וטיעונית. על התלמידים לספק הוכחות לקביעתם (יצור חי: כן או לא) תוך הישענות על מאפייני החיים שלמדו. שימו לב: מאפייני החיים הם הקריטריונים שלאורם שופטים האם המושא הנחקר הוא יצור חי.</p>	<ul style="list-style-type: none"> אפיון בעזרת קריטריונים (מאפייני חיים) הסקת מסקנות הצגת טיעון (טענה והוכחה) <p>רמות חשיבה גבוהות- יישום, אנליזה</p>	2
<p>מן ההיבט המדעי סעיפים אלה נועדו להבנות אצל הלומדים את התובנות ביחס לאחידות ולשוני שיש בעולם בעלי החיים. התוודעות לאחידות ולשוני מצריכה עיסוק במיומנות השוואה. בשלב הראשון, התלמידים נדרשים להשלים משפטי השוואה המדגישים את השונות שבין בעלי החיים ביחס למאפייני החיים – אנליזה. בשלב השני (בהסתמך על המידע שהושלם בסעיף הקודם) התלמידים נדרשים לערוך הכללה ולהסיק על הדומה ועל השונה שבין מאפייני החיים של בעלי חיים.</p>	<ul style="list-style-type: none"> השוואה בין פרטים הסקת מסקנות מן ההשוואה הכללה: מה משותף? מה שונה? <p>רמות חשיבה גבוהה: אנליזה</p>	4-3

לפניות:

דואר אלקטרוני: noa@mabat.info

מיקוד 69978

אתר: <http://mabat.info>

המרכז לחינוך מדעי וטכנולוגי

ביה"ס לחינוך אוניברסיטת תל-אביב,

טלפון: 03-6406082, פקס: 03-6407752

RIAM|OIT

רמזות

הוצאת רמות

אוניברסיטת תל-אביב

ספרי לימוד במדע וטכנולוגיה לבית הספר היסודי **במבט**

30